

ת"פ (כפר סבא) 63776-02-22 - מדינת ישראל - פרקליטות מחוז מרכז נ' נאפז סלאמה

בית משפט השלום בכפר סבא
ת"פ 63776-02-22 מדינת ישראל נ' סלאמה

לפני כבוד השופט אביב שרון

בעניין: מדינת ישראל - פרקליטות מחוז מרכז המאשימה

ע"י ב"כ

נ ג ד

נאפז סלאמה הנאשם

ע"י ב"כ עו"ד עימאד קישאוי

גזר דין

כתב האישום המתוקן; הודאת הנאשם; הסדר הטיעון

1. הנאשם, יליד 1972, הורשע על פי הודאתו, ובמסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן המייחס לו עבירות של ניסיון להתחזות כאדם אחר בצוותא, לפי סעיף 441 רישא יחד עם סעיפים 29 ו-25 לחוק העונשין, תשל"ז-1977; וניסיון לקבלת דבר במרמה בצוותא, לפי סעיף 415 יחד עם סעיפים 29 ו-25 לחוק העונשין.

על פי העובדות עובר ליום 19.12.19 זומן הנאשם לקורס נהיגה מונעת שנקבע לימים 19.12.19 ו-20.12.19 בהוד השרון. עובר למועד הקורס ביקש הנאשם מאלירן בן לולו (להלן - אלירן) לבצע את הקורס במקומו. אלירן הסכים והשניים סיכמו שאלירן יתחזה לנאשם לצורך ביצוע הקורס.

ביום 19.12.19 הגיע הנאשם לעמדת רישום המשתתפים בקורס, נרשם עם תעודת הזהות שלו ועזב את המקום. בהמשך לכך, נכנס אלירן לכיתת הקורס והתחזה לאשם כשהוא חובש כובע והכל במטרה לבצע את הקורס במקומו, כפי שסוכם בין השניים. לאחר שעלה חשדם של מפעילי הקורס כי אלירן הוא מתחזה, הוא נתפס במקום.

2. הצדדים הגיעו להסדר טיעון לפיו הנאשם יודה בכתב האישום המתוקן ויורשע. הוסכם שהנאשם יישלח לשרות המבחן לצורך קבלת תסקיר בעניינו. לא היתה הסכמה לעונש וכל צד טען כראות עיניו.

תסקיר שרות המבחן

3. מתסקיר שרות המבחן מיום 6.5.24 עולה כי הנאשם בן 52, גרוש ונשוי בשנית, אב ל-5 ילדים בגילאים 19-28. בעקבות התמודדות המשפחה עם מצב כלכלי קשה נאלץ הנאשם לצאת לעבוד מגיל 9. לאחרונה, מזה כ-3 שנים, עובד במכירת רכבים. לנאשם הרשעה קודמת משנת 2019 בגין ביצוע עבודות ללא היתר. בקשר לעבירות דנן הנאשם מקבל אחריות על מעשיו, מביע חרטה והבנה להשלכותיהם וחומרת מעורבותו בהן. תיאר שבעקבות קשייו בקריאה וכתובה בחר בפתרון קל ושולי ללא הפעלת שיקול דעת אודות תוצאות מעשיו. שרות המבחן העריך שרמת הסיכון בעניינו פחתה בעיתוי הנוכחי. בדיקת שתן שבוצעה לו העידה על ניקיונו מסמים. הנאשם הביע מוטיבציה חיצונית להשתלב בטיפול והשרות הביע ספק באשר ליכולתו להתמיד ולהירתם להליך שכזה נוכח מצבו המשפחתי והכלכלי המורכב. על כן, לא בא שרות המבחן בהמלצה על העמדתו בצו מבחן. לאור האמור, המליץ שרות המבחן על ענישה בדמות צו של"צ בהיקף 300 שעות, לצד מאסר על תנאי.

טיעוני ב"כ הצדדים

4. ב"כ המאשימה הפנה לערכים החברתיים המוגנים בעבירות אותן ביצע הנאשם. לדבריו, הנאשם עלול היה להחזיק ברישיון נהיגה על אף שלא קיבל את ההכשרה המתאימה לו. לדבריו, הגם שלא התממשה התרמית, פוטנציאל הנזק הוא גבוה, שכן הנאשם לא הורשה כדין לנהוג ברכב, ובכך יכול היה להוות סכנה למשתמשי הדרך, אם ברכב ואם ברגל. מעשיו מעידים על זלזול בחיי אדם. בנוסף, נטען שביצוע העבירות הצריך מחשבה ותכנון מתאים. נטען שהנאשם הוא מחולל האירוע. על סמך פסיקה אליה הפנה, עתר התובע לקביעת מתחם עונש הולם הנע בין מספר חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ועד 10 חודשי מאסר.

התובע הפנה לגזר דינו של אלירן, שותפו של הנאשם, במסגרתו נגזר עליו צו של"צ לצד מאסר על תנאי. בעניינו נקבע מתחם עונש הולם הנע בין תקופה קצרה של מאסר לריצוי בעבודות שירות ועד 10 חודשי מאסר ובית המשפט מצא לסטות מהמתחם מטעמי שיקום.

בנסיבות אלה, לאחר ששקל את הודאתו, החיסכון בזמן שיפוטי ונסיבות חייו של הנאשם, עתר התובע למקם את העונש בשליש התחתון של המתחם לו עתר, ולגזור על הנאשם 6 חודשי מאסר בעבודות שרות, לצד מאסר על תנאי וקנס.

5. ב"כ הנאשם טען שהפסיקה אליה הפנתה המאשימה נוגעת למבחני תיאוריה, דהיינו, לנאשמים שטרם קיבלו רישיון נהיגה, נאשמים שאין להם כל ניסיון או הכשרה בנהיגה ואין להם התמצאות בתמרורים ובחוקים. זאת להבדיל מהנאשם שלפנינו שעבר מבחן עיוני ומעשי ונדרש לאמצעי תיקון כקורס נהיגה מונעת, כשהוא בעל רישיון תקף וקבוע. נטען שהעבירה בוצעה בשנת 2019 וכתב

האישום הוגש ב-2022, כך שמאז ביצוע העבירות חלפו כ-4.5 שנים. נטען שהנאשם לקח אחריות על מעשיו והודה, התסקיר חיובי, הוערכה בו רמת סיכון נמוכה והנאשם הפיק את הלקח, ניגש למבחן בעצמו ועבר אותו בהצלחה בכוחות עצמו. נטען שבשונה מהשותף אלירן, הנאשם הורשע בשתי עבירות של ניסיון, הודה בכתב אישום שתוקן לקולא, חסך בזמן שיפוטי יקר, ומדובר בנסיבות ביצוע פשוטות ולא מתוחכמות. עוד נטען שהנאשם מנהל אורח חיים נורמטיבי, עובד כעוזר נהג בחברה, נשוי בשנית, אב ל-5 ילדים וסב לשני נכדים. הוא מטפל באמו הסובלת מבעיות רפואיות ובאחיו המרותק למיטה. על סמך פסיקה שהגיש ביקש הסניגור לאמץ את המלצות שרות המבחן באופן חלקי ולגזור על הנאשם צו של"צ בהיקף מצומצם מזה עליו המליץ השרות.

דין והכרעה

6. כפי שקבעתי במסגרת גזר הדין של שותפו של הנאשם, אלירן, (ת"פ (כ"ס) 63845-02-22 **מדינת ישראל נ' אלירן בן לולו** (6.9.23)), כתב האישום המתוקן מעלה התנהלות חמורה של הנאשם, ביחד עם אלירן, לפיה קשרו השניים קשר במטרה להערים ולרמות את רשויות החוק, כך שאלירן יעבור את קורס הנהיגה המונעת, אותו חויב הנאשם לעבור, והאחרון ישוב לנהוג בכבישי הארץ מבלי שעבר את אמצעי התיקון המתאימים.

במעשיו, בדומה לאלירן, פגע הנאשם בערכים חברתיים מוגנים שעניינם שמירה על שלטון החוק ועל הסדר הציבורי, קיום ההסדרים שנקבעו בחוק להוצאת רישיון נהיגה, הסדרים שבאים להבטיח ערך חברתי מוגן של הגנה על שלום הציבור וביטחון המשתמשים בדרך, כמו גם שמירה על טוהר הבחינות להוצאת רישיון נהיגה ולמתן תוקף מחודש לרישיון קיים לאחר ביצועם של אמצעי תיקון.

[ראה: רע"פ 279/07 שומיל נ' מדינת ישראל (15.1.07); ע"פ (מחוזי חי') 16587-12-12 **חליפה נ' מדינת ישראל** (31.10.13)].

7. בנסיבות אלה, הנאשם זומן לביצוע קורס נהיגה מונעת ועובר למועד הקורס, ביקש מאלירן לבצע את הקורס במקומו. השניים סיכמו כי אלירן יתחזה לנאשם לצורך ביצוע הקורס, ואכן - במועד הקורס נרשם הנאשם עם תעודת הזהות שלו, עזב את המקום, ואלירן נכנס בהמשך לכיתה, כשהוא חובש כובע להסוות את חזותו, והתחזה לנאשם. רק בשל חשדם של מפעילי הקורס, אלירן נתפס במקום והתרמית של השניים לא הושלמה, הודות לערנותם של מפעילי הקורס.

נסיבות הביצוע, כאמור, חמורות וכוללות ביצוע בצוותא תוך תכנון מוקדם ומוקפד בין השניים, תחכום לא מבוטל, **כשחלקו של הנאשם מרכזי בהיותו יוזם מעשה המרמה והנהנה מפירותיה, בהיותו בעל האינטרס להמשיך לנהוג בכבישי הארץ מבלי שהשתתף בפועל בקורס נהיגה מונעת.**

הגם שהתרמית לא הושלמה ונזק לא נגרם הלכה למעשה, הרי שהדבר לא נובע מחרטה של הנאשם

או של אלירן, כי אם הודות לערנותם של מפעילי הקורס במקום. במעשי הנאשם, אפוא, פוטנציאל סיכון גבוה לשלומם ולביטחונם של המשתמשים בדרך, מקום בו התכוון לעלות על הכביש שעה שבאופן מהותי, לא עבר קורס נהיגה מונעת, אמצעי תיקון, שבא, בדרך כלל, נוכח ביצוע עבירות תעבורה קודמות וצבירת נקודות בגין.

8. עם זאת, כפי שנקבע בעניינו של אלירן, לצד החומרה שבמעשים, מתקיימות נסיבות לקולא, וביניהן - השניים לא זייפו מסמכים ולא נעשה על ידם שימוש במסמכים מזויפים; לא נעשה שימוש בטכנולוגיה מתקדמת; ולא נטען שהנאשם הבטיח לאלירן תמורה כלשהי עבור המעשה.

9. בשולי הדברים יוער שאני דוחה את טענת ההגנה לפיה כאשר מדובר במרמה ביחס למבחן תיאוריה ענין לנו בנסיבה מחמירה שאינה מתקיימת במקרה של מרמה ביחס להשתתפות בקורס נהיגה מונעת, שכן, כאמור, נהג שזמן לקורס נהיגה מונעת, מלכתחילה עבר עבירות תעבורה שהביאוהו למעמד זה, דהיינו, ביצע עבירות תעבורה חרף היותו מנוסה בנהיגה ומודע לחוקי התעבורה, התנהלות חמורה לא פחות מזו של מי שלא מוכשר כלל לנהיגה. זאת ועוד, מדובר בקורס הכולל שני מפגשים שבסופם על המשתתפים לבצע מבחן עיוני.

10. בעניינו של אלירן קבעתי כי מתחם העונש ההולם נע בין תקופת מאסר קצרה לריצוי בעבודות שרות ל-10 חודשי מאסר, לצד רכיבי ענישה נלווים, ואני קובע כי זהו מתחם העונש ההולם אף בעניינו של הנאשם.

באשר לעקרון אחידות הענישה, אני קובע כי לאור היותו של הנאשם היוזם וההוגה של התרמית ביחד עם אלירן, כמו גם העובדה שהנאשם הוא זה שהתעתד ליהנות מפירות התרמית, בכך שהיה שב לנהוג מבלי שביצע קורס נהיגה מונעת, הרי שעניינו של הנאשם חמור מזה של אלירן, וודאי אינו מצדיק סטייה לקולא ממתחם הענישה, בהיעדר כל נסיבות מיוחדות.

לענין אחריות השולח, שחומרתה עולה על זו של השלוח, הרי שנקבע בעפ"ג (מחוזי מרכז) 61455-05-18 **נצאצרה נ' מדינת ישראל** (6.11.18):

"דעתנו היא שבכל מקרה אין מקום להשוואה בין המערערת דן לבין השליחה ועניינה של המערערת אינו יכול להיות פחות בחומרתו מעניינה של השליחה שכן היא זו שהייתה אמורה להפיק תועלת מהקשר שנרקם אילו היה מצליח מעשה המרמה להתגשם. על כן נראה כי דווקא בשים לב לעקרון אחידות הענישה יש מקום להחמרה יחסית בעונשה של המערערת לעומת עונשה של השליחה המעורבת הנוספת".

11. את עונשו של הנאשם החלטתי למקם בתחתית מתחם העונש ההולם, זאת נוכח חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות (כ-4.5 שנים); הודאה בהזדמנות הראשונה; חסכון בזמן שיפוטי יקר; הרשעה קודמת

שאינה ממין העניין; ונסיבות אישיות ומשפחתיות מורכבות כעולה מתסקיר שרות המבחן.

כפי שקבעתי בעניינו של אלירן, הרי שנוכח העובדה שלא נטען שהשניים פעלו מתוך אינטרס כלכלי, ולא נטען שהנאשם שילם לאלירן תמורת ביצוע העבירות, הרי שאמנע מהטלת קנס גם בעניינו של הנאשם.

12. לאור האמור לעיל, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. חודשיים מאסר בפועל אשר ירוצו בעבודות שרות, וזאת בהתאם לחוות דעת הממונה מיום 25.8.24 ובהסכמת הנאשם. הנאשם ירצה את עבודות ב"משקם חולון", רח' המלאכה 26 חולון, 5 ימים בשבוע, על פי טווח השעות המתאפשר בחוק העונשין.

לתחילת ריצוי העונש יתייצב הנאשם ביום 20.11.24 שעה 08:00 ביחידת ברקאי, עבודות שרות, רח' לוחמי בית"ר 6, רמלה.

מובהר לנאשם שבמידה ולא יבצע את עבודות השרות או שלא יישמע להוראות הממונה ולנהליו, יהיה מוסמך הממונה להורות על הפסקת עבודות השרות והנאשם יישא את יתרת העונש במאסר.

ב. 3 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מהיום שלא יעבור כל עבירה שבה יסוד של התחזות או מרמה.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי מרכז בתוך 45 יום.

ניתן היום, ט' אלול תשפ"ד, 12 ספטמבר 2024, במעמד ב"כ המאשימה, עו"ד יובל שי דהן, הנאשם ובא-כוחו.